

INFOZ a elektronické informační zdroje pro MU v roce 2010

Miroslav Bartošek, ÚVT MU

V polovině loňského roku byl konečně vyhlášen dlouho očekávaný program MŠMT ČR INFOZ – *Informační zdroje pro výzkum 2009–2011* [1, 2]. Cílem tohoto programu je podpořit nákup elektronických informačních zdrojů (EIZ) pro vědu a výzkum. Naši uživatelé si v minulých letech již zvykli na bohatou nabídku zdrojů, které jsou nepostradatelné jak pro samotný výzkum a vývoj, tak i pro výuku ve většině oborů na MU. Bez grantové podpory by však velká část těchto zdrojů byla zřejmě pro MU nedostupná. Pořizovací cena roční licence jednoho EIZ pro celou MU se u velkých multioborových zdrojů (např. Web of Knowledge nebo ScienceDirect) pohybuje v miliónech Kč; u menších specializovaných zdrojů je to obvykle v řádu statisíců ročně. Masarykova univerzita, jako širokospektrální škola s velkým množstvím vědních oborů, přitom potřebuje takovýchto informačních zdrojů velké množství.

Program INFOZ navázal na obdobný program „1N – Informační infrastruktura výzkumu“ z let 2004–2008. Zavedl však přísnější kritéria; například u všech nakupovaných zdrojů je požadována finanční spoluúčast zúčastněných institucí ve výši nejméně 25 % z pořizovací ceny. MU a její fakulty tedy musely pečlivě zvažovat, do kterých projektů INFOZ se zapojí a pro které zdroje jsme schopni požadovanou finanční spoluúčast „utáhnout“. Jako v minulých letech, tak i v projektech INFOZ jsme uplatnili zásadu, že velké multioborové zdroje potřebné pro uživatele všech (nebo většiny) fakult MU jsou financovány centrálně prostřednictvím Knihovnicko-informačního centra MU, financování oborově specializovaných zdrojů je záležitostí fakult.

Do veřejné soutěže programu INFOZ bylo podáno celkem 22 projektů, přijato bylo 18 z nich. Celková výše přiznané podpory pro tyto projekty po celou dobu řešení (2009–2011) činí více jak půl miliardy Kč. Většina z podaných projektů byly oborové konsorciální projekty, v nichž se spojily vysoké školy a další výzkumná akademická pracoviště v ČR, aby společně zajistily nákup klíčových elektronických informač-

ních zdrojů pro danou oblast. Masarykova univerzita se zapojila do 14 projektů; celková výše její předpokládané přímé finanční spoluúčasti za celou dobu řešení se pohybuje kolem 12 miliónů Kč (do toho nejsou započítány nepřímé vklady v podobě předplatného časopisů aj.).

Uvedme stručný přehled řešených projektů INFOZ s naší účastí s výčtem elektronických informačních zdrojů, které tyto projekty pro MU zajišťují. Je třeba upozornit, že tyto zdroje *neředstavují úplný výčet* všech EIZ, které mají uživatelé MU k dispozici (některé oborové zdroje jsou zajišťovány mimo projekty INFOZ). Aktuální a úplný přehled všech dostupných zdrojů na MU poskytuje Portál EIZ-MU <http://library.muni.cz/ezdroje/> (podrobněji viz článek V. Krejčíře v tomto čísle Zpravodaje ÚVT MU).

Multioborové zdroje:

1. ISI Web of Knowledge – vstup do bibliografického a citačního zdroje Web of Science a Journal Citation Reports (Knihovna AV ČR). Zdroje: Web of Science, ISI Proceedings, Journal Citation Reports.
2. Elektronické informační zdroje z oblasti technických a aplikovaných přírodních věd pro výzkum (Národní technická knihovna). Zdroje: Scopus, časopisy Elsevier-ScienceDirect, časopisy Wiley-InterScience, časopisy Springer-Link, monografická řada Springer-LNCS.
3. Národní knihovna ČR – zabezpečení elektronických informačních zdrojů pro výzkum, vývoj a inovace (Národní knihovna ČR). Zdroje: EBSCO (Academic Search Complete, Business Search Complete a některé další), SocIndex with Fulltext, hudební databáze Music Online Listening a International Index to Music Periodicals Fulltext).
4. Přístup do informačního zdroje ProQuest Central (VŠE Praha). Zdroje: ProQuest Central.

Informatické a přírodovědné zdroje:

5. Zajištění klíčových informačních zdrojů a služeb pro technické a informatické obory (ČVUT Praha). Zdroje: ACM Digital Library, IEEE/IET Electronic Library.

6. Multilicence přírodovědeckých a zemědělských informačních zdrojů pro konsorcia akademické a vědecké sféry České republiky (UP Olomouc). Zdroje: GeoBase, GeoRef, BioOne I a II.
7. Pokračování zpřístupňování nejdůležitějších informačních zdrojů pro chemii a příbuzné obory pro akademickou komunitu v České republice (VŠCHT Praha). Zdroje: Chemical Abstracts, Beilstein, jen pro rok 2010: Gmelin, PatentChemistry.

Medicínské zdroje:

8. Informační zdroje pro efektivní výzkum v medicíně a psychologii v ČR (UK Praha). Zdroje: Medline, Embase, BMJ Online (British Medical Journals), Karger Online Journals Current, Evidence Base Medicine Reviews, Lippincott, Williams, Wilkins – High Impact Collection, Oxford Journals STM (Science-Technology-Medicine), PsycInfo.

Ekonomické zdroje:

9. Zajištění přístupu do klíčových informačních zdrojů pro ekonomický výzkum (VŠE Praha). Zdroje: SourceOECD, Global Market Info Database, EconLit with Fulltext.

Humanitní zdroje:

10. Zajištění elektronických informačních zdrojů pro humanitní a společenské obory (ZČU Plzeň). Zdroje: JSTOR (kolekce Arts & Science 1-4), Oxford Journals – Humanities & Social Sciences, Cambridge Journals – Humanities & Social Sciences.
11. Elektronické zdroje pro anglicky psanou literaturu (MU-FF). Zdroje: Literature Online, Literature Resource Center.
12. Litterae ante portas (MU-FF). Zdroje: kolekce zdrojů řeckých a latinských textů starověku a středověku – ATLA + ATLASerials Online, Brepolis Online, International Medieval Bibliography Online, Digital Library of Classis Protestant Texts, Digital Library of Catholic Reformation a další.
13. Internetové informační zdroje pro výzkum v oboru filmových studií (MU-FF). Zdroje: FIAF International Index to Film Periodicals, Film

and Television Literature Index with Full Text, Film Indexes Online.

14. Konsorciální přístup k informačním zdrojům pro dějiny umění a dějiny kultury (MU-FF). Zdroje: Art Full Text, Art Index Restrospective 1929-84, Artbibliographies Modern, Avery Index to Architectural Periodical, Bibliography of the History of Art, Design and Applied Arts, Electronic Enlightenment, Oxford Art Online a další.

K naprosté většině z výše uvedených zdrojů je zajištěn přístup z celé Masarykovy univerzity. Jen v ojedinělých případech je přístup ke zdroji omezen na určitou fakultu či skupinu fakult. Přesné informace spolu s podrobným popisem jednotlivých zdrojů a přístupovými adresami jsou uvedeny na již zmíněném Portálu EIZ-MU <http://library.muni.cz/ezdroje/>.

Díky finanční podpoře projektů INFOZ je dostupnost výše uvedených zdrojů zajištěna nejméně do konce roku 2011 (u některých až do konce roku 2012). Po tomto období již ministerstvo s dalšími programy na podporu nákupu elektronických informačních zdrojů nepočítá. Je tedy nutné začít se připravovat na to, že za dva až tři roky si bude muset MU a její fakulty financovat všechny zdroje (o něž budeme mít zájem) plně z vlastních prostředků.

Literatura

- [1] MŠMT ČR. Program INFOZ – Informační zdroje pro výzkum <http://www.msmt.cz/vyzkum/informacni-zdroje-pro-vyzkum-infoz>
- [2] M. Bartošek. *Elektronicko-informační zdroje na MU po roce 2008*. Zpravodaj ÚVT MU. ISSN 1212-0901, 2009, roč. XIX, č. 3, s. 1-2. Elektronicky dostupné na <http://www.ics.muni.cz/zpravodaj/articles/603.html> □